

Posudek oponenta habilitační práce

Masarykova univerzita

Fakulta Právnická fakulta
Habilitační obor Občanské právo

Uchazeč JUDr. Kateřina Ronovská, Ph.D.
Pracoviště Masarykova Univerzita – Právnická fakulta
Habilitační práce Nadace v Evropě – koncepce, funkce, vývojové tendence

Oponent Doc. JUDr. Anton Dulak, PhD.
Pracoviště Univerzita Komenského v Bratislave – Právnická fakulta

Text posudku

Habilitačná práca Dr. Ronovskej je ojedinelým pohľadom na úpravu nadačného práva v Českej republike a vybraných štátoch. Je výnimočnou analýzou inštitútu, ktorý po roku 1989 zaznamenal rozmach aj útlm, avšak dlho bez adekvátnej reagencie akademickej obce. Práca má tak ambície zaradiť sa medzi významné výstupy brnenskej Katedry občianskeho práva, ktorá sa dlhodobo a systematicky venuje problematike (právnických) osôb v súkromnom práve.

Už názvom svojej práce autorka predostrela čitateľovi zámer venovať sa úprave nadácií v českom práve, v jeho komparácii s nadačným právom v Nemecku, Švajčiarsku, Holandsku a Rakúsku. Treba poznamenať, že odkazy na uvedené právne úpravy nie sú len ilustratívne. Autorka si znalosťou a podaním tohto práva vytvorila „dostatočný kontrast“ na to, aby mohla hodnotiť stav právnej úpravy v Českej republike, a to z pohľadov de lege lata aj de lege ferenda, v každom z jej detailov. Možno sa síce pýtať, prečo sa „vo výbere“ nenašiel väčší priestor pre sprostredkovanie skúseností z amerického trustového práva alebo nadačného práva v škandinávskych krajinách, t.j. štátoch kde tzv. tretí sektor vyplňa významnú úlohu v občianskej spoločnosti. Takýto pohľad by bol určite inšpiratívnym, a to aj preto, že autorka sama dospela ku konštatovaniu, že (jej) skúmanie historických koreňov nevedlo k identickým koncepciám nadačného práva (s. 91).

Uvedená poznámka nemení nič na skutočnosti, že zvolený pohľad poskytuje dostatok poznatkov o tom, v čom česká úprava nadačného práva predstavuje prípadnú prekážku rozvoja nadácií (nadačných fondov) a kam by sa prípadná revízia právnych noriem mala uberať. Práca poskytuje cenné informácie v oboch je častiach – tak analytickej, ako aj syntetickej. Tá prvá podáva rozbor nadačného práva a je predovšetkým zdrojom poznatkov, ku ktorému sa dá, vďaka prehľadnej systematike výkladu vždy ľahko vrátiť. Každá oblasť nadačného práva je spracovaná skutočne dôsledne – napríklad len otázka dohľadu nad nadáciami zaberá 35 strán textu. Obrovský je aj odkazový aparát, ktorý obsahuje viac ako 1300 poznámok a odkazov, v prevažnej miere na cudzojazyčnú literatúru. S trochou nadsázky sa dá tvrdiť, že autorka si pri štúdiu problematiky a písaní práce osvojila obsah nemeckého slova „ordnung“ vo všetkých jeho významoch.

Menšia časť práce nazvaná „Syntéza“ koncentruje získané poznatky do výstupov a odporúčaní. Aj keď autorka označuje samu seba za mierného kritika súčasného stavu a navrhovaných úprav (vládný návrh OZ), sila jej hlasu spočíva v uvádzaných argumentoch. Len ich treba čítať, pochopiť a aplikovať.

Práca je napísaná na vysokej odbornej aj formálnej úrovni, so skutočne cenným poznámkovým aparátom. Jej hodnotu zvyšuje skutočnosť, že ide o problematiku takmer výhradne teoretickú, bez dostatočných domácich zdrojov. Práca nie je len rozborom pozitívneho práva, aj keď tento prístup je tu evidentný a prevažujúci. Autorka si všíma aj spoločenskú funkciu nadácií (fondov), ktorú v závere koncentruje vyjadrením, že hlavnou prekážkou rozvoja nadačného sektora je ... nedostatok dôvery. (s. 309). Zrejme tým potvrdzuje slová svojho školiteľa o tom, že zložitost' problémov s nadáciami nie je len problém právny (s. 20).

V prípade, že príslušné vydavateľstvo potlačí svoje komerčné videnie a ocení teoretický prínos diela je veľmi pravdepodobné, že práca dr. Ronovskej nájde svoje miesto minimálne v knižniciach jej českých a slovenských kolegov.

Dotazy oponenta k obhajobě habilitační práce

1. Kritéria pre vymedzenie verejnoprospešného cieľa.
2. Zámery snáh o prijatie európskeho modelu nadácií.

Závěr

Habilitačné práce JUDr. Kateřiny Ronovské, Ph.D. „Nadace v Evropě – koncepce, funkce, vývojové tendence“ **splňuje** požadavky standardně kladené na habilitační práce v oboru Občanské právo.

Bratislava 17. 2. 2012

Anton Dulak